

FORFEJLET KRITIK AF KVANEFJELD-PROJEKTET

Af CEO John Mair, Greenland Minerals. Bragt som læserbrev i Sermitsiaq d. 23. januar 2021.

Sermitsiaq bragte den 15. januar 2021 en artikel under overskriften "Kuannersuit-projektet i modvind". Den har vakt opsigt – og det kan vi godt forstå. For hvis artiklens mange påstande var rigtige, ville der være grund til stor bekymring. Men påstandene er heldigvis fuldstændig forkerte.

Artiklen er baseret på kritik fra geologiprofessor ved Manitoba University, Anton Chakhmouradian, der hævder, at der mangler offentligt tilgængelig information fra Greenland Minerals om, hvordan vi vil håndtere det radioaktive thorium, der er en del af det naturlige materiale i fjeldet. Han bakkes op af Niels Henrik Hooge fra Noah og professor Jan W. Storm van Leeuwen. Men det gør ikke påstandene mere korrekte.

Omfattende rapporter på høringsportalen

Faktum er, at der er mere end 800 siders rapporter offentligt tilgængeligt på Selvstyrets høringsportal om håndteringen af Kvanefjelds thorium. Rapporterne er udarbejdet af uafhængige internationale videnskabelige specialister efter de højeste internationale standarder. Rapporterne har gennemgået en grundig og langvarig behandling. Og det er på den baggrund blevet godkendt, at rapporterne kan gå i offentlig høring.

Det er meget besynderligt, hvordan fagfolk kan overse så omfattende materiale, der har været tilgængeligt på høringsportalen siden 21. december 2020 på grønlandsk, dansk og engelsk. Det er nok de færreste borgere, der læser 800 siders tekniske baggrundsrapporter. Men det er forbløffende, at en professor går aktivt ud og påstår, at der mangler information, når den er så let tilgængelig. Særligt bemærkelsesværdigt bliver det, når professoren påstår, at han har fulgt arbejdet i mange år.

Det ligger fuldstændig fast, at håndteringen af thorium er omfattende analyseret og beskrevet i WVM'en. Alle processer fra udvinding til bortskafning er beskrevet. Kvanefjeldets thorium udgør ikke nogen reel risiko hverken for mennesker eller miljø, hvilket også fremgår af de omfattende rapporter, som er udarbejdet af nogle af verdens dygtigste specialister på området. De konkluderer utvetydigt, at affaldet ikke udgør nogen reel risiko for miljøet eller de mennesker, der bor eller arbejder i området, når det opbevares forsvarligt efter forskrifterne. Derfor vil thorium blive opbevaret som en del af affaldet. Thorium-indholdet i affaldet er lavt – mellem 0,02 og 0,33 %, og udgør ikke noget risiko for miljø eller menneskeligt helbred. Dette er specifikt behandlet i undersøgelsesmateriale.

Vil man sige nej til 1,5 mia. kr. i årlige indtægter på baggrund af forkerte påstande?

Kvanefjelds-projektet har været mange år undervejs. Det skyldes bl.a. Selvstyrets ekstremt høje, men rimelige krav til dokumentation og kvalitetssikring. Efter 14 års udviklingsarbejde, hvor Greenland Minerals har brugt flere hundrede millioner kroner, så har Naalakkersuisut nu

godkendt igangsættelse af den offentlige høring af VVM-redegørelsen og VSB-redegørelsen. Derfor er høringsprocessen sat i gang.

Når Sermitsiaq viderebringer oplysninger om, at der ikke er analyser af thorium og de ikke er tilgængelige, så er det en klar underkendelse af kompetencerne og seriøsiteten i det professionelle faglige arbejde som er gennemført af internationale videnskabelige specialister for at sikre et projekt efter de højeste internationale standarder. Det er også uansvarligt overfor den seriøse debat, der skal være om et ekstremt lovende udviklingsprojekt, som har potentiale til at få en afgørende rolle i indsatsen mod globale klimaforandringer gennem udvinding af sjældne jordarter til elbiler, vindmøleturbiner mv. Og det er ikke mindst uansvarligt i forhold til de lidt over 900 arbejdspladser, samt den indtægt til Grønland på ca. 1,5 milliarder kroner om året i løbende priser til velfærd og udvikling, som projektet bidrager med.

14 års udviklingsarbejde til en værdi af flere hundrede mio. kr. er afsluttet

Vi forstår godt, at borgerne bliver bekymrede, når de fra en professor hører om radioaktivt affald, der ikke er styr på. Men kendsgerninger er kendsgerninger. Der er selvfølgelig meget velfunderede planer for håndteringen af thorium og de mange andre aspekter af projektet. Alt andet er demagogi. Alt sammen er gennemanalyseret og udviklet efter de højeste internationale standarder og de mange erfaringer, der er på området. Det er en proces, der har varet 14 år med inddragelse af over 30 internationalt anerkendte specialistvirksomheder, der har dyb indsigt indenfor alle de områder, som er centrale i projektet på Kvanefjeld. Der har været fokus både på miljø og sikkerhed samt det sociale liv i Narsaq.

Alle har ret til deres egne holdninger, men ikke til egne kendsgerninger og fortolkninger løsrevet fra virkeligheden og fakta. Vi accepterer naturligvis, at man kan være imod minedrift af principielle eller politiske årsager. Derfor vil vi meget gerne diskutere alle aspekter projektet i en åben og ærlig debat.

Stil spørgsmål til Greenland Minerals

Alle er velkomne til at stille spørgsmål til os, og vi stiller gerne op til møder og interview. Vi glæder os til den konstruktive og direkte dialog. Vi opfordrer organisationer, politikere, politiske partier og borgere til at kontakte os, hvis de har spørgsmål. Det vil ligefrem undre os meget, hvis alle med et seriøst ansvar for Grønlands udvikling ikke ønsker at høre Greenland Minerals selv redegøre for det projekt, der skaber cirka 900 jobs, 1,5 mia. kr. årligt i løbende priser til Landskassen og bidrager massivt til hele verdens grønne omstilling. Det er et projekt, som for alvor kan bidrage til vækst og velstand – og dermed øge velfærden i Grønland. Det er vigtigt at være kritisk. Men det er også vigtigt at lytte til saglige argumenter og det omfattende arbejde, der er udført.

FAKTA: Deponering af thorium

Thorium er et af de grundstoffer, der allerede findes i hele Kvanefjeldet. Derfor har der i millioner af år været en lille og ubetydelig udvaskning af thorium og uran i Narsaq-elven. Der er ingen fysisk forbindelse mellem projektfaciliteterne og drikkevandet ved Narsaq. Thorium kommer med op som biprodukt, når de sjældne jordarter bliver udvundet. Det har ingen kommerciel værdi. Derfor lægges affaldet indeholdende thorium tilbage og opbevares som restaffald i et sikret område. Hvis det helt usandsynlige skulle ske, at affaldet løber ud på fjeldsiden, vil det kun ganske kortvarigt have en lille indflydelse på naturen. Det vil ikke påvirke Narsaqs drikkevand. Det vil formentlig kræve et kæmpe jordskælv for at ske. Alle tænkelige scenarier i den forbindelse er blevet undersøgt. Hvis der på et tidspunkt opstår et marked for thorium, så vil thorium som restaffald kunne udnyttes kommercielt. Arbejdet og håndteringen af thorium er grundigt beskrevet i VVM'en.

FAKTA: Sjældne jordarter gør verden grønnere

Kvanefjeldet indeholder sjældne jordarter. De vigtigste er Neodymium, Dysprosium, Praseodymium og Terbium. Disse fire metaller bruges til at udvikle verdens stærkeste magneter, som bl.a. bruges i elbilers motorer og vindmøllernes turbiner. Det er en branche, hvor der i de kommende år forventes en enorm vækst. Næsten alle elektriske biler indeholder sjældne jordarter i elmotorerne og med en forventet stigning fra 7 mio. elbiler årligt til 140 millioner, så stiger behovet markant. Også elcykler, elknallerter, industripumper, computere og mobiltelefoner indeholder sjældne jordarter. Det forventes, at Kvanefjeldet kan levere 15-20 % af verdensmarkedets behov for sjældne jordarter. Grønland vil blive et førende land i bekæmpelsen af verdens CO₂-udledning.

FAKTA: Kvanefjelds bidrag til Grønland og verden

Kvanefjelds-projektet er aktuelt i offentlig høring. Projektet vil skabe 900 arbejdspladser. Det økonomiske bidrag til statskassen vil være 1,5 mia. kr. om året i løbende priser. Samtidig vil de sjældne jordarter udgøre ca. 15-20 % af behovet på verdensmarkedet og dermed gøre verden grønnere. Grønland kan derfor være en markant bidragsyder til at reducere den globale CO₂-udledning. Kvanefjeldet vil tilbyde mange forskellige typer jobs. Det vil være muligt at blive boende i byerne på kysten, arbejde et antal dage på Kvanefjeldet og have fri et antal dage.